

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/31/2019
Identifikačné číslo spisu: 4118010525
Dátum vydania rozhodnutia: 31.07.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4118010525.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Ivetty Macejkovej, PhD., LL.M. na neverejnom zasadnutí konanom 31. júla 2019 v Bratislave, v trestnej veci obvineného X. H. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného X. H. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 03. októbra 2018, sp. zn. 2To/83/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie obvineného X. H. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Nitra (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) rozsudkom z 27. júla 2018, sp. zn. 6T/87/2018 uznal obvineného X. H., nar. XX. P. XXXX, trvale bytom A. X. K. XXX, t. č. v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Nitre (ďalej aj len „obvinený“) zo spáchania obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

- v presne nezistenom čase, najmenej po dobu jeden a pol roka do dňa 23. novembra 2017 neoprávnene zadovožoval na presne nezistenom mieste, prechovával a následne predával alebo poskytoval bezodplatne nezistené množstvá drogy nazývanej „marihuana“ viacerým osobám v obci E. a jej okolí a tiež v meste Z. a to najmä F. Q., P. Q. rod. Q., F. F., G. G., J. J., P. F., A. L. a T. B. a na komunikáciu s jednotlivými konzumentmi drogy používal spravidla mobilný telefón s vloženou SIM kartou s číslom účastníckej stanice XXXXXXXXXXXX, prostredníctvom čoho si okrem iného dohadoval stretnutia s konzumentmi drogy za účelom jej odovzdania, pričom dňa 23. novembra 2017 v čase o 05:45 hod. v E. mu bola počas prehliadky iných priestorov a pozemkov v obchodno-spoločenskom dome súpisného čísla XXX, zapísaného na LV č. XXXX v obci E., ktorej vlastníkom je Obec E., v ktorej priestoroch sa obvinený zdržiaval, zaistená sušina rastlín rodu Cannabis (konopa) o celkovej hmotnosti 449,91 g, s koncentráciou od 9,4 % do 14,5 % hmotnostných THC obsahujúce spolu 63149 mg THC, čo

predstavuje najmenej 2015 obvykle jednorazových dávok drogy, pričom rastliny rodu Cannabis sú v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradené do I. skupiny omamných látok a ich účinná zložka THC - tetrahydrokanabinol je v I. skupine psychotropných látok, na zaobchádzanie s nimi je potrebné povolenie Ministerstva zdravotníctva SR a podľa vyjadrenia Národnej kriminálnej agentúry, Národnej protidrogovej jednotky Bratislava hodnota zaistenej drogy je spolu vo výške 4.499,10 €.

Za to obvinenému súd prvého stupňa uložil podľa § 177 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov; podľa § 48 ods. 3 Trestného zákona súd prvého stupňa obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 78 ods. 1 Trestného zákona súd prvého stupňa obvinenému uložil ochranný dohľad na dobu 2 (dva) roky; podľa § 77 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Trestného zákona zároveň obvinenému uložil povinnosť oznamovať po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody potrebné údaje o spôsobe a zdrojoch svojej obživy a tieto aj preukazovať, osobne sa hlásiť v určených lehotách a vopred oznamovať vzdialenie sa z miesta bydliska uvedeného v rozhodnutí súdu.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona súd prvého stupňa uložil obvinenému trest prepadnutia vecí a to:

- jeden mobilný telefón zn. O. X. IMEI XXXXXXXXXXXXXXX čiernej farby s pamäťovou kartou 2 GB, SIM karta H,
- 2 mikrováhy bez označenia,
- 1 kus kuchynská váha.

Zároveň súd prvého stupňa rozhodol, že podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na podklade odvolania podaného obvineným rozhodol rozsudkom z 03. októbra 2018, sp. zn. 2To/83/2018 tak, že postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), písm. e), ods. 2 Trestného poriadku zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti vo výroku o treste; zároveň krajský súd sám vo veci rozhodol tak, že podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvinenému podľa § 177 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j), písm. l), písm. n), § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona uložil trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona odvolací súd zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona odvolací súd uložil obvinenému takisto aj trest prepadnutia vecí, a to:

- jeden mobilný telefón zn. O. X. IMEI XXXXXXXXXXXXXXX čiernej farby s pamäťovou kartou 2 GB, SIM karta H,
- 2 mikrováhy bez označenia,
- 1 kus kuchynská váha,

pričom zároveň podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona rozhodol tak, že sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

Proti vyššie označenému rozsudku krajského súdu podal obvinený dovolanie, a to prostredníctvom obhajkyne JUDr. Ivety Lenčéšovej, advokátky so sídlom advokátskej kancelárie Farská 28, 949 01 Nitra. Vzhľadom na skutočnosť, že na hlavnom pojednávaní konanom pred súdom prvého stupňa dňa 30. mája 2018 urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré súd prvého stupňa zároveň na uvedenom hlavnom pojednávaní postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného

poriadku prijal, pričom predtým poučil obvineného o následkoch tohto vyhlásenia predpokladaných v § 257 ods. 5 Trestného poriadku, uplatnil obvinený v podanom dovolaní výlučne dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, teda že zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na obhajobu.

Naplnenie uvedeného dovolacieho dôvodu obvinený prioritne odvodzuje od ním namietanej skutočnosti, že už vo vzťahu k rozsudku súdu prvého stupňa nastali v prechádzajúcej činnosti orgánov činných v trestnom konaní závažné procesné pochybenia, ktoré majú za následok porušenie jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom. Odvolací súd pritom v rozsudku napadnutom dovolaním zohľadnil iba tri odvolacie námietky obvineného, a to: porušenie zásady totožnosti skutku, absenciu súhlasu obvineného so substitučným zastúpením jeho obhajcu a nedostatočné poučenie obvineného o trestnej sadzbe pred prijatím vyhlásenia o vine obvineného. Z toho dôvodu obvinený dovolaciemu súdu znova prezentuje svoje námietky ohľadne skutočností zakladajúcich porušenie jeho práva na obhajobu, pričom uvádza, že prvýkrát sa tak stalo v dôsledku nezákonnosti začatia trestného stíhania spočívajúceho v tom, že toto bolo začaté dvakrát; prvýkrát sa tak stalo uznesením OR PZ Nitra, ČVS: ORP-1695/1-VYS-NR-2017 z 03. októbra 2017 podľa § 199 ods. 2 Trestného poriadku pre skutok právne kvalifikovaný tak, ako je uvedené v dotknutom uznesení, pričom druhýkrát došlo k začatiu trestného stíhania v jeho trestnej veci uznesením Krajského riaditeľstva PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície z 23. novembra 2017, ČVS: KRP-134/1-VYS-NR-2017 podľa § 199 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, ktorým mu zároveň bolo aj vznesené obvinenie. V jeho prípade dodnes teda nie je zrejmé, ktorým aktom skutočne došlo k začatiu trestného stíhania v jeho trestnej veci, pričom sa obvinený domnieva, že v dôsledku uvedeného sú postihnuté vadou nezákonnosti tak vo veci vykonané procesné úkony, ako aj zabezpečené a vykonané dôkazy v dôsledku porušenia zásady totožnosti skutku. Navyiac, v naposledy označenom uznesení absentuje aj prechovávanie a bezodplatné poskytovanie omamnej látky, čo je obligatórnou náležitosťou objektívnej stránky dotknutého trestného činu. Obvinený rovnako uvádza, že už v čase vydania uznesenia o začatí trestného stíhania z 03. októbra 2017 bolo zrejmé, kto je „doposiaľ nestotožnenou osobou“ uvedenou v skutkovej vete citovaného uznesenia, pričom k vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia podľa § 206 Trestného poriadku došlo až 23. novembra 2017, teda po takmer dvoch mesiacoch. Táto skutočnosť je pritom v priamom rozpore so znením § 206 Trestného poriadku, nakoľko k vydaniu uznesenia o vznesení obvinenia zjavne nedošlo bez meškania po stotožnení osoby, ktorá mala predmetný trestný čin spáchať. Obvinený dodáva, že z úradných záznamov vyhotovovaných operatívnymi pracovníkmi a zo záznamov telekomunikačnej prevádzky (č. l. 164 a nasl. spisu) za súčasného trvania skutočnosti, že v jeho prípade je predmetom konania skutok právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin je zrejmé, že procesné úkony v prípravnom konaní vykonávali aj príslušníci Okresného riaditeľstva PZ v Nitre. S poukazom na obsah nariadenia Ministerstva vnútra SR publikovaného pod č. 175/2010 je zrejmé, že príslušníci okresného riaditeľstva neboli orgánom príslušným vykonávať v trestnej veci obvineného procesné úkony, ktorými boli nielen výsluchy svedkov, ale aj rôzne zaisťovacie úkony (domová prehliadka, prehliadka iných priestorov a pozemkov a i.), nakoľko pre konanie o obzvlášť závažnom zločine je v zmysle citovaného nariadenia vecne príslušné Krajské riaditeľstvo PZ v Nitre.

Nad rámec vyššie označených skutočností obvinený uvádza, že odôvodnenie príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov vydaného vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ Nitra (č. l. 98 a nasl. spisu) nespĺňa zákonné požiadavky upravené v § 101 ods. 1 Trestného poriadku, pričom obvinenému bol označený príkaz doručený nepodpísaný, teda nespĺňajúci základné náležitosti na identifikáciu konajúceho orgánu činného v trestnom konaní. Tento nebol dokonca v čase jeho vykonania doručený ani vlastníčkovi budovy, ktorej sa príkaz uvedený v predchádzajúcej vete týkal, teda obci E., resp. obchodnej spoločnosti C. P., ako ani užívateľovi budovy - jej nájomníčke p. T. T.. Obvinenému nebolo doručené ani uznesenie Okresného súdu Nitra z 27. júna 2018, ktorým súd rozhodol o väzbe obvineného a nadriadený súd konajúci na podklade sťažnosti podanej obvineným o tomto opravnom prostriedku rozhodol bez toho, aby mal vykázané doručenie súdu prvého stupňa. Znovu poukazuje aj na skutočnosť, že ním zvolený obhajca JUDr. Jozef Cseho nebol upovedomený o úkonoch trestného konania, pričom vyšetrovateľkou PZ bolo obvinenému pri zadržaní oznámené, že tento ním zvolený obhajca je pracovne zaneprázdnený a preto mu bude obhajca ustanovený. Opak však vyplýva z listu JUDr. Jozefa Cseha,

ktorého fotokópiu obvinený priložil k podanému dovolaniu a z obsahu ktorého je zrejmé, že uvedený obhajca nemal žiadnu vedomosť o trestnej veci obvineného a teda nebol žiadnym spôsobom orgánmi činnými v trestnom konaní kontaktovaný. Týmto spôsobom bolo obvinenému znemožnené realizovať jeho právo na slobodnú voľbu konkrétneho obhajcu, voči ktorému mal dôveru, pričom tak došlo k vykonaniu prvotných úkonov trestného konania bez jeho prítomnosti. Obvinený ďalej v podrobnostiach rozporuje právnu kvalifikáciu skutku, ktorý je predmetom jeho trestnej veci, pričom k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dodáva, že na hlavnom pojednávaní konanom pred súdom prvého stupňa dňa 30. mája 2018, ho na základe predloženej substitučnej plnej moci obhajoval JUDr. Miroslav Muzika, avšak predseda senátu súdu prvého stupňa sa obvineného nespýtal, či so substitučným zastúpením súhlasí. Obvinený rovnako na otázku predsedu senátu, či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon za trestný čin jemu kladený za vinu ustanovuje, odpovedal kladne a to napriek tomu, že ho súd prvého stupňa o uvedených trestných sadzbách nepoučil. Z toho dôvodu vyhlásenie o vine, ktoré na predmetnom hlavnom pojednávaní urobil nezodpovedá zákonu. Záverom obvinený namieta aj porušenie jeho práva na obhajobu, ku ktorému malo dôjsť odopieraním jeho práva nazrieť do spisu a oneskoreným vyhotovením fotokópie spisu; dňa 17. júla 2018 prostredníctvom obhajcu písomne požiadal súd prvého stupňa o kópiu celého spisového materiálu, pričom do dňa vykonania hlavného pojednávania, na ktorom prebehol aj prednes záverečných rečí a do uplynutia lehoty na podanie odvolania nič neobdržal, a to napriek písomnej urgencii z 02. júla 2018; reálne tak mohol urobiť až 14. augusta 2018.

S poukazom na uplatnený dôvod dovolania v zmysle jeho vyššie uvedeného materiálneho odôvodnenia obvinený súhrnne navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného dovolania rozhodol tak, že:

- podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vysloví, že rozsudkom Krajského súdu v Nitre z 03. októbra 2018, sp. zn. 2To/83/2018 bol porušený zákon v § § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a to v neprospech obvineného,

- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zruší rozsudok Krajského súdu v Nitre z 03. októbra 2018, sp. zn. 2To/83/2018, ako aj rozsudok Okresného súdu Nitra z 26. júla 2018, sp. zn. 6T/87/2018, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a napokon

- postupom podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Nitra prikáže, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry v Nitre (ďalej len „prokurátorka“), ktorá sa v podanom vyjadrení nestotožnila s dovolaním obvineného; vo všeobecnosti konštatovala zákonný priebeh trestného konania a odmietla existenciu obvineným uplatňovaného dôvodu dovolania v spojení s argumentáciou obvineného, pričom z uvedených dôvodov navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (ďalej len „najvyšší súd“) preskúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku), v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku), najvyšší súd však následne na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Trestného poriadku zistil, že dovolanie podané obvineným X. H. nie je dôvodné, a to riadiac sa nasledovným:

Úvodom najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že obvinený X. H. na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 5 Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku a súd jeho vyhlásenie prijal, pričom

následne postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g) a písm. h) Trestného poriadku a poučil obvineného, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Vyhlásením o vine obvinený uznáva skutok (skutkový priebeh deja) ako i právnu kvalifikáciu skutku a s poukazom na § 257 ods. 5 Trestného poriadku je takého vyhlásenie a naň nadväzujúci výrok o vine nenapadnuteľný dovolaním, okrem dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku - teda zistenie porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom. Zároveň je v nadväznosti na uvedené nutné bezprostredne konštatovať, že obvinený ako dovolateľ v danom prípade môže podať dovolanie len proti výroku o treste. Z vyššie podrobne opísanej argumentácie obvineného obsiahnutej v podanom dovolaní je pritom zrejmé, že dovolanie síce formálne smeruje proti rozhodnutiu krajského súdu ako súdu druhého stupňa, ktorý na základe odvolania podaného obvineným zmenil výrok o treste napadnutého rozsudku v prospech obvineného; z jeho materiálneho obsahu však nepochybne vyplýva, že podstatná časť námietok obvineného obsiahnutá v podanom dovolaní smeruje najmä proti výroku o vine obsiahnutému v rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj skutkovým zisteniam tvoriacim podklad takéhoto výroku, pričom obvinený v tejto súvislosti namieta najmä procesný postup tak orgánov činných v trestnom konaní pri vykonávaní dokazovania a ustálení skutkového stavu, ako aj súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu v čase po podaní obžaloby, pred vyhlásením odsudzujúceho rozsudku (prípadne pred rozhodnutím o opravnom prostriedku podanom proti rozsudku súdu prvého stupňa).

Riadiac sa vyššie uvedeným však najvyšší súd sumarizuje, že pokiaľ obvinený ako dovolateľ poukazuje na dôvody týkajúce sa výroku o vine obvineného a spočívajúce v skutkových zisteniach (či už týkajúce sa ním vnímaných nedostatkov v zistení skutkového stavu, ako aj uplatňovania zásady ne bis in idem v dôsledku namietanej duplicity vedenia trestného stíhania, či prípadne subjektívne uvádzanej údajnej nesprávnosti v právnej kvalifikácii zisteného skutku), tieto najvyšší súd z vyššie uvedených dôvodov nepreskúmal. Z toho dôvodu sa najvyšší súd zaoberal výlučne len tou právnou argumentáciou obvineného, ktorá je skutočne relevantná pre skúmanie existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a nie aj námietkami stojacimi svojím obsahom zjavne mimo uplatnený dovolací dôvod.

Pokiaľ ide o námietku obvineného týkajúcu sa absencie jeho súhlasu so substitučným zastúpením obhajcom JUDr. Miroslavom Muzikom na vyššie označenom hlavnom pojednávaní, najvyšší súd uvádza, že túto najvyšší súd vyhodnotil ako zjavne účelovú, ak nie priam zavádzajúcu. Je tomu tak z dôvodu, že s poukazom na obsah zápisnice o hlavnom pojednávaní konanom pred súdom prvého stupňa (č. l. 256 a nasl. spisu) obvinený na otázku predsedu senátu, či súhlasí so substitučným splnomocnením, ktoré udelil JUDr. Andrej Muzika (pozn.: pôvodne ustanovený obhajca obvineného) advokátovi JUDr. Miroslavovi Muzikovi prítomnému na označenom hlavnom pojednávaní odpovedal nasledovne: „Áno súhlasím, žiadam súd ešte o krátku poradu s obhajcom“; porada mu následne bola predsedom senátu umožnená a až následne urobil obvinený vo vzťahu ku skutku uvedeného v obžalobe vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku.

Bezprostredne v nadväznosti na skutočnosti podrobne uvedené v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatuje, že z obsahu identickej zápisnice o uvedenom hlavnom pojednávaní takisto jednoznačne vyplýva, že bol obvinený zároveň v rámci postupu kladenia otázok predpokladaného v § 257 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 333 ods. 3 písm. c), písm. d), písm. f), písm. g), písm. h) Trestného poriadku predsedom senátu dopytovaný o skutočnosti, či bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin jemu kladený za vinu obžalobou. Na uvedenú otázku obvinený odpovedal kladne. Navyiac najvyšší súd konštatuje, že vedomosť obvineného o trestných sadzbách vzťahujúcich sa k právnej kvalifikácii skutku jemu kladenému za vinu obžalobou bola v tom čase preukázateľne nepochybná z prostého dôvodu, že v konaní predchádzajúcom vykonaniu hlavného pojednávania došlo na Okresnej prokuratúre v Nitre ku konaniu o dohode o vine a treste (viď zápisnica o konaní o dohode o vine a treste z 26. apríla 2018 na č. l. 239 a nasl. spisu). Aj v jeho rámci obvinený okrem iného výslovne uviedol, že „rozumiem

právnej kvalifikácii skutku ako trestného činu a porozumel som aj trestným sadzbám, ktoré zákon ustanovuje za trestný čin, za ktorý som bol obvinený. Dobrovoľne som sa priznal k spáchaniu skutku, za ktorý som trestne stíhaný a priznávam svoju vinu". Vzhľadom na skutočnosť, že obvinený ale nesúhlasil s navrhovaným trestom k finálnemu uzavretiu dohody o vine a treste medzi prokurátorkou a obvineným nedošlo. V tomto kontexte je teda namieste uzavrieť, že argumentácia obvineného vo vzťahu k uvedeným skutočnostiam je prinajmenšom nepresvedčivá a v očividnom rozpore s obsahom spisu, a to najmä s poukazom na v ňom obsiahnuté priame konštatovania obvineného, o ktorých dôvodnosti a pravdivosti (ako aj slobodnej vôle pri okolnostiach ich vyhlásenia) má pochybnosti paradoxne snád' iba samotný obvinený.

Najvyšší súd v tejto súvislosti už len v stručnosti poznamenáva, že z obsahu spisu možno považovať za nepochybne preukázanú skutočnosť, že obvinený mal počas celého trestného konania k dispozícii obhajcu; to ostatne potvrdzuje aj konštatovanie obvineného v nadväznosti na otázku predsedu senátu položenú v rámci postupu podľa § 257 ods. 4 Trestného poriadku v spojení s § 333 ods. 3 a nasl. Trestného poriadku či bol poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu a či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s ním mohol radiť na spôsobe obhajoby, keď odpovedal „áno" (č. l. 259 a nasl. spisu).

Rovnako sa najvyšší súd nestotožnil ani s argumentáciou obvineného vo vzťahu k údajnému znemožneniu realizácie jeho práva nahliadnuť do spisu. V súvislosti s označenou dovolacou námietkou obvineného najvyšší súd len v stručnosti poznamenáva, že touto sa najvyšší súd zaoberal aj napriek tomu, že táto bola zo strany obhajoby nie úplne v uvedenom rozsahu v súlade s vetou prvou § 371 ods. 4 Trestného poriadku predostretá už skôr, nakoľko obvinený vo vlastnoručne spísanom odvolaní v podstate „len" poukázal na to, že niekoľkokrát žiadal (v konaní pred súdom), aby mu bolo umožnené nahliadnuť do spisu, pričom toto mu bolo umožnené až na hlavnom pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 27. júla 2018. Tieto skutočnosti v súhrne obvinený v podanom dovolaní označuje za porušenie jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Najvyšší súd po nahliadnutí do spisového materiálu zistil vo vzťahu k námietke obvineného obsiahnutej v predchádzajúcom odseku nasledovné relevantné skutočnosti:

-z úradného záznamu vyšetrovateľa PZ z 15. marca 2018 (č. l. 229 a nasl. spisu) vyplýva, že obvinený sa uvedeného úkonu zúčastnil aj za prítomnosti obhajcu JUDr. Andreja Muziku. Z označeného záznamu je zrejmé, že obvinenému bol predložený celý vyšetrovací spis, pričom samotný úkon preštudovania prebehol od 14:35 hod. do 15:00 hod. Obvinený a obhajca následne zhodne vyhlásili, že im bol poskytnutý primeraný čas na preštudovanie spisu, pričom do záznamu bolo riadne zaprotokolované ich vyjadrenie, že nemajú žiadne návrhy na doplnenie dokazovania; obvinený dodal, že ľutuje spáchanie skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a má záujem o uzavretie dohody o vine a treste; obhajca a obvinený záznam o preštudovaní spisu zároveň vlastnoručne podpísali,

- dňa 17. júla 2018 doručil súdu prvého stupňa obhajca obvineného JUDr. Andrej Muzika písomné podanie označené ako „Žiadosť o vyhotovenie spisového materiálu", ktorým požiadal o vyhotovenie kópie celého spisového materiálu (č. l. 300 spisu). Nasledujúci deň, teda 18. júla 2018 bolo súdu prvého stupňa doručené plnomocenstvo, ktoré udelila matka obvineného obhajcovi JUDr. Jánovi Foltánovi, advokátovi so sídlom SNP č. 708, 924 01 Galanta za účelom zastupovania obvineného (č. l. 301 spisu). V dôsledku uvedeného predseda senátu súdu prvého stupňa uložil súdnemu oddeleniu preveriť formou prípisu u obvineného, či súhlasí so zastúpením JUDr. Jánom Foltánom na základe splnomocnenia udeleného označenému obhajcovi jeho matkou (viď úprava predsedu senátu súdu prvého stupňa na č. l. 300 spisu),

- na základe uvedeného doručil naposledy označený obhajca súdu prvého stupňa písomné oznámenie z 23. júla 2018, ktorým súdu prvého stupňa oznámil zrušenie plnomocnenstva na zastupovanie obvineného matkou obvineného (č. l. 302 spisu). Súd prvého stupňa následne pokračoval v odročenom hlavnom pojednávaní dňa 27. júla 2018, pričom najvyšší súd zdôrazňuje, že zo zápisnice z hlavného pojednávania

konaného v uvedený termín je zrejmé, že predseda senátu poskytol obvinenému ešte pred pokračovaním v hlavnom pojednávaní možnosť nahliadnuť do spisu; obvinený však v nadväznosti na uvedenú výzvu uviedol, že si spis preštuduje až na konci hlavného pojednávania a bude trvať na vyhotovení fotokópií z celého spisu,

- v dôsledku uvedeného, súd prvého stupňa výzvou doručitou obvinenému 01. augusta 2018, vyzval obvineného na podklade jeho žiadosti o vyhotovenie fotokópií časti súdneho spisu na uhradenie trov súvisiacich s vyhotovením uvedených fotokópií, pričom obvinenému spolu s výzvou doručil aj príkaz na úhradu (č. l. 313 a nasl. spisu). Z obsahu spisu však nevyplýva doklad o tom, že by obvinený uvedený príkaz zaplatil; naopak, dňa 08. augusta 2018 doručil znovu súdu prvého stupňa písomné podanie označené ako „Žiadosť o vyčíslenie trov na vyhotovenie kópie spisu“ (č. l. 319 spisu), pričom z obsahu uvedeného podania je zrejmé, že obvinený sa domáha vyhotovenia fotokópie celého spisového materiálu spolu s kópiami CD - nosičov. Súd prvého stupňa na túto výzvu odpovedal ešte pred konaním verejného zasadnutia o odvolaní obvineného, a to 27. augusta 2018 spolu s priloženým príkazom na úhradu (č. l. 349 spisu). Obvinený uvedenú sumu zložil 10. septembra 2018; následne mu boli dňa 11. septembra 2018 zaslané požadované fotokópie (č. l. 371 a nasl. spisu). Krajskému súdu v Nitre ako odvolaciemu súdu bol spis spolu s predkladacou správou a opravným prostriedkom - odvolaním obvineného predložený na konanie a rozhodnutie o odvolaní dňa 13. septembra 2017 (č. l. 374 spisu).

Ako priam špekulatívne je preto nutné označiť konštatovania a k tomu sa vzťahujúce dovolacie námietky obvineného, ktorý napriek vyššie označeným skutočnostiam v záverečnej reči uviedol, že „celá moja dnešná záverečná reč bola postavená na základe podkladov zo spisového materiálu; keďže som sa k spisovému materiálu nedostal, moja záverečná reč nie je možná, nakoľko som sa nemal o čo oprieť ...“ (viď zápisnica z hlavného pojednávania z 27. júla 2018, č. l. 307 spisu). Z úradného záznamu na č. l. 310 spisu je navyše zrejmé, že obvinený nahliadol po uvedenom hlavnom pojednávaní po jeho skončení do spisu, pričom úkon nahliadnutia do spisu prebehol za účasti eskorty v čase od 10.45 hod. do 11.47 hod.; obvinený následne uviedol, že naďalej žiada, aby mu bola vyhotovená kópia zo spisového materiálu od č. l. 1 - 30, 85 - 144 a 161 - 230 spisu. Len zo zbežného nahliadnutia do spisového prehľadu je nepochybne, že ide o časť spisu vzťahujúcu sa na prípravné konanie, teda fáze trestného konania predchádzajúceho podaniu obžaloby, ktorú obvinený študoval tak v rámci procesného úkonu záverečného preštudovania spisu za prítomnosti obhajcu (pozn.: v dotknutom časovom období nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania a nežiadal o vyhotovenie kópie spisu, resp. jeho časti), pričom navyše doslova odmietol využiť svoje právo nahliadnuť do spisu pred začatím hlavného pojednávania, v rámci ktorého pred jeho skončením účelovo argumentoval poškodením jeho práv v dôsledku neumožnenia nahliadnutia do spisu. Poukazujúc na vyššie podrobne opísaný priebeh procesných úkonov teda súhrnne najvyšší súd uvádza, že nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní a súdu tak, ako to vo vyššie načrtnutých intenciách predpokladá obvinený konštatovať nemožno.

Je nepochybné, že nedielnou súčasťou práva na obhajobu je takisto aj právo obhajoby na prístup k spisu, keďže - ako je zrejmé z vyššie uvedeného - tak obvinenému ako i jeho obhajcovi bolo niekoľkokrát v priebehu konania umožnené nahliadať do spisu. Rovnako je preukázané, že minimálne v čase konania a rozhodovania odvolacieho súdu o odvolaní podanom obvineným, mal obvinený k dispozícii fotokópiu tomu zodpovedajúcej časti súdneho spisu. Z vyššie opísaného prehľadu je zrejmé, že ak vôbec došlo k obvineným čisto subjektívne vnímanému ukráteniu práva na obhajobu, došlo tak výlučne pasívnym postojom obvineného k realizácii jemu náležiacich procesných práv. Uvedené nemôže viesť i za použitia značne extenzívneho výkladu pojmu práva na obhajobu k tomu, aby v preskúmanom prípade bolo možné vôbec vo všeobecnosti konštatovať jeho porušenie, nieto k naplneniu kvalifikačného pojmu „závažným spôsobom“ tak, ako to predpokladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok na plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu, na uplatnenie každého práva na obhajobu. Tento dovolací dôvod možno úspešne uplatňovať len vtedy, ak právo na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom. Takýmto zásadným porušením by bolo napríklad najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe podľa § 37 Trestného poriadku, ktoré by mohlo mať

konkrétny vplyv na vykonanie jednotlivých úkonov trestného konania smerujúcich k vydaniu rozhodnutí procesnej povahy (napríklad rozhodnutie o obmedzení osobnej slobody) alebo meritórneho rozhodnutia. Inak povedané, ťažiskového významu sú v tejto súvislosti konkrétne okolnosti preskúmvanej veci, ktoré je potrebné vyhodnotiť tak individuálne, ako aj vo vzájomných súvislostiach.

Podľa § 371 ods. 4 Trestného poriadku dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu Trestného poriadku najvyšší súd v stručnosti uvádza, že v tomto kontexte obvinený v podanom dovolaní namietal údajný nesprávny, resp. zavádzajúci postup orgánov činných v trestnom konaní pri ním vykonanej voľbe obhajcu JUDr. Jozefa Cseha prvýkrát až v dovolaní, hoci mu tieto okolnosti podľa obsahu jeho argumentácie, v rámci ktorej tieto skutočnosti v dovolaní prezentoval, museli byť nepochybne známe už v pôvodnom konaní. Z toho dôvodu sa ňou najvyšší súd bližšie nezaoberal, pričom odkazuje na vyššie podrobne opísaný a v súvislosti s právom obvineného na obhajobu plne súladný postup orgánov činných v trestnom konaní v spojení s tam uvedenými právnymi úvahami najvyššieho súdu, pričom najvyššiemu súdu napriek zákonnej koncentrácii dovolacích námietok tak, ako je normovaná v § 371 ods. 4 Trestného poriadku nedá nepoznamenať, že z obsahu spisu nemožno vyvodiť čo i len náznak opodstatnenosti takto formulovanej dovolacej námietky obvineného v rámci postupu orgánov činných trestnom konaní pri ustanovovaní obhajcu obvinenému.

Na základe predloženého spisu dospel najvyšší súd k záveru, že uvedené dovolacie výhrady obvineného možno označiť ako neopodstatnené a že v danom prípade nedošlo k žiadnemu porušeniu práva obvineného na obhajobu. Argumenty prednesené obvineným v dovolaní nezodpovedali dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a preto najvyšší súd nemohol konštatovať jeho naplnenie.

V nadväznosti na vyššie uvedené teda najvyšší súd o podanom dovolaní rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.